

19 MEI 2013 – PINKSTEREN

EERSTE LEZING

HANDELINGEN DER APOSTELEN 2, 1-11

Toen de dag van Pinksteren aanbrak, waren allen bijeen op dezelfde plaats. Plotseling kwam uit de hemel een gedruis alsof er een hevige wind opstak en heel het huis waar zij gezeten waren was er vol van. Er verscheen hun iets dat op vuur geleek en dat zich, in tongen verdeeld, op ieder van hen neerzette. Zij werden allen vervuld van de heilige Geest en zij begonnen te spreken in vreemde talen, naar gelang de Geest hun te vertolken gaf.

Nu woonden er in Jeruzalem joden, vrome mannen die afkomstig waren uit alle volkeren onder de hemel. Toen dat geluid ontstond, liepen die te hoop en tot hun verbazing hoorde iedereen hen spreken in zijn taal. Zij waren buiten zichzelf en zeiden vol verwondering:

„Maar zijn al die daar spreken dan geen Galileeërs? Hoe komt het dan dat ieder van ons hen hoort spreken in zijn eigen moedertaal? Parten, Meden en Elamieten, bewoners van Mesopotamië, van Judea en Kappadocië, van Pontus en Asia, van Frygië en Pamfilië, Egypte en het gebied van Libië bij Cyrene, de Romeinen die hier verblijven, joden zowel als proselieten, Kretenzen en Arabieren, wij horen hen in onze eigen taal spreken van Gods grote daden.”

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE ROMEINEN 8, 8-17

Broeders en zusters,

Zij die zelfzuchtig leven, kunnen God niet behagen. Maar uw bestaan wordt niet beheerst door zelfgenoegzaamheid, maar door de Geest, omdat de Geest van God in u woont. Zou iemand de Geest van Christus niet hebben, dan behoort hij Hem niet toe.

Als Christus in u is, blijft wel uw lichaam door de zonde aan de dood gewijd, maar uw geest leeft, dankzij de gerechtigheid.

En als de Geest van God, die Jezus van de doden heeft opgewekt, in u woont, zal Hij die Christus Jezus van de doden heeft doen opstaan, ook uw sterfelijk lichaam eenmaal levend maken door de kracht van zijn Geest, die in u verblijft.

Broeders en zusters, wij hebben dus verplichtingen, maar niet aan onszelf, om zelfgenoegzaam te leven. Als gij zelfzuchtig leeft, zult gij zeker sterven. Maar als gij door de Geest de praktijken van de zelfzucht versterft, zult gij leven. Allen die zich laten leiden door de Geest van God, zijn kinderen van God.

De geest die gij ontvangen hebt, is er niet een van slaafsheid, die u opnieuw vrees zou aanjagen. Gij hebt de geest van het kinschap ontvangen die ons doet uitroepen: 'Abba, Vader!' De Geest zelf bevestigt het getuigenis van onze geest dat wij kinderen zijn van God. Maar als wij kinderen zijn, dan zijn wij ook erfgenamen, en wel erfgenamen van God, tezamen met Christus, daar wij delen in zijn lijden om ook te delen in zijn verheerlijking.

EVANGELIE

JOHANNES 14, 15-16.23b-26

In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen:

„Als gij Mij liefhebt, zult ge mijn geboden onderhouden. Dan zal de Vader op mijn gebed u een andere Helper geven om voor altijd bij u te blijven. Als iemand Mij liefheeft, zal hij mijn woord onderhouden; mijn Vader zal hem liefhebben en Wij zullen tot hem komen en verblijf bij hem nemen. Wie Mij niet liefheeft, onderhoudt mijn woorden niet; en het woord dat gij hoort, is niet van Mij, maar dat van de Vader die Mij gezonden heeft. Dit zeg Ik u terwijl Ik nog bij u ben, maar de Helper, de heilige Geest die de Vader in mijn Naam zal zenden, Hij zal u alles leren en u alles in herinnering brengen wat Ik u gezegd heb.”

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Jean BASTIAENS —

Word een bewogen mens

HET KAN NIET ANDERS dan dat de drie lezingen van deze pinksterzondag gaan over de heilige Geest. De unieke verbondenheid tussen Jezus en de Vader is mogelijk gemaakt door de heilige Geest. Bij zijn doopsel daalde de Geest neer op Jezus en zo is Hij aan zijn zending begonnen. In de eerste lezing horen we hoe de leerlingen nu eveneens gedoopt worden met de heilige Geest en wat dat met hen doet. En dankzij de gave van de Geest — die Jezus van de Vader voor de zijnen verkregen heeft — kunnen de leerlingen nu voluit gaan voor de verkondiging van het Koninkrijk van GOD. De komst van de Geest betekent dynamiek, enthousiasme, vreugde — ook in de beproeving.

Wanneer we de drie lezingen van achteren naar voren lezen, krijgen we te zien wat de Geest allemaal bewerkt. In de evangelielezing wordt de Geest aangeduid als de *Parakleet*, als de trooster en helper, als degene die bijstand verleent wanneer het moeilijk wordt. Wat zal de Geest doen? Zij zal de leerlingen — in het Hebreeuws, de taalwereld van Jezus, is het woord voor Geest *ruach*, en dat woord is vrouwelijk — alles 'leren' wat Jezus gezegd heeft en alles opnieuw in herinnering brengen. De Geest zet aan tot liefde voor Jezus en voor alles wat Hij zei en deed. De herinnering aan Hem wordt tot zegen en wordt het fundament voor volgehouden trouw. Door de Geest worden de leerlingen in de liefdesband opgenomen die bestaat tussen Jezus en zijn Vader.

In de tweede lezing horen we hoe Paulus zich richt tot de Jezusvolgelingen in Rome. Hij spreekt met hen over de werkzaamheid van de Geest, die Jezus uit de doden heeft opgewekt. De Geest wekt tot leven, terwijl de zonde het tegenovergestelde doet. Wie zich te weerstelt tegen allerlei vormen van zelfzucht en zelfgenoegzaamheid zal ervaren hoe de Geest krachtig werkt en ons doet openstaan voor GOD. Het is de Geest die ons vrijmoedig laat naderen tot GOD en die ons Hem doet aanspreken met de vertrouwelijke uitroep *Abba*, zeg maar 'onze Vader'. En op grond van dat alles kunnen wij er veilig op vertrouwen dat diezelfde Geest ook ons eigen sterfelijke lichaam ooit helemaal nieuw en levend zal maken.

Na Paulus belanden we dan ten slotte bij het boek Handelingen, waarin Lucas ons vertelt hoe die „doop met de heilige Geest” nu precies in zijn werk is gegaan bij de eerste leerlingen. De leerlingen — niet meer dan een groepje van zowat 120 personen, zegt Lucas in 2, 15 — waren verzameld in Jeruzalem, in afwachting van de belofte die Jezus hun had gedaan. Ze zijn allemaal samen op de grote feestdag van Pinksteren, dat wil zeggen de Joodse feestdag die het Wekenfeest afsluit, precies vijftig dagen na Pasen. Het was een populair feest waarvoor ook veel Joden uit de diaspora naar Jeruzalem kwamen, zoals blijken zal uit de lange opsomming van 'Joden en proselieten' uit alle windrichtingen. Misschien werd het pinksterfeest in de tijd van Jezus ook al gevierd als het feest van de verbondssluiting en de gave van de Tora. Vreugde was hoe dan ook de sfeer waarin het feest werd gevierd. Was dat niet het unieke moment voor het doopsel met de heilige Geest?

De leerlingen zijn samen en delen in de feeststemming van de stad. Plotseling worden ze iets totaal onverwachts gewaar: er is een gedruis als van een hevige wind en er verschijnt iets dat op vuur lijkt. Wind en vuur zijn de associaties waarmee je het onverwachte aanduidt. Onwillekeurig denk je dan aan de natuurelementen die destijds, in de woestijn, op de berg Sinaï de goddelijke verschijning begeleidden. Maar toch is het ook anders, want terwijl het gedruis het hele huis vult, zetten die „tongen van vuur” — het is een verlegenheidsnaam, laat Lucas weten — zich op ieder van de leerlingen. Het gaat niet om massahysterie, maar om een gebeuren dat elke aanwezige hoogstpersoonlijk aanspreekt en vervult. Hier is de Geest aan het werk.

Aan de vruchten herken je de boom. Zo kunnen we ook hier aan de hand van de effecten zien of het werkelijk om de Geest gaat die Jezus had beloofd. Wat zijn de gevolgen? Het zijn er tweeërlei. Het eerste gevolg is dat de leerlingen in staat zijn om de grenzen van hun afkomst te overstijgen, want het gaat voornamelijk om Galilese leerlingen van Jezus. Dankzij de Geest kunnen ze een brug slaan naar mensen uit andere gebieden, aangrenzende gebieden, maar ook gebieden die ver weg liggen. Het tweede gevolg is dat ze in staat zijn om Gods grote daden zoals Hij die in Jezus gesteld heeft aan anderen over te brengen. Daarmee is de toon gezet die in het hele boek Handelingen aangehouden zal worden: de Geest maakt van de leerlingen bewogen, enthousiaste en vrijmoedige leerlingen van Jezus. Het wordt een feest.

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting
's Hertogenbosch, www.bijbel.net

LEZINGEN DOOR DE WEEK | Maandag 20 mei: (Pinkstermaandag) Handelingen der Apostelen 19, 1b-6a en Johannes 14, 15-17 • Dinsdag 21 mei: Wijsheid van Jezus Sirach 2, 1-11 en Marcus 9, 30-37 • Woensdag 22 mei: Wijsheid van Jezus Sirach 4, 11-19 en Marcus 9, 38-40 • Donderdag 23 mei: Wijsheid van Jezus Sirach 5, 1-8 en Marcus 9, 41-50 • Vrijdag 24 mei: Wijsheid van Jezus Si-

rach 6, 5-17 en Marcus 10, 1-12 • Zaterdag 25 mei: Wijsheid van Jezus Sirach 17, 1-15 en Marcus 10, 13-16 • Zondag 26 mei (Heilige Drie-eenheid) Spreuken 8, 22-31 – Brief aan de Romeinen 5, 1-5 – Johannes 16, 12-15.

EUCHARISTIE OP RADIO | 19 mei, 10 uur, VRT Radio 1: Pinksterviering vanuit de parochie Onze-Lieve-Vrouw Geboorte in Tongeren.

EUCHARISTIE OP TV | 19 mei, 11 uur (!), VRT één: Pinksterviering in Eurovisie vanuit de Sint-Martinusparochie in Tegelen, stadsdeel van de gemeente Venlo in Noord-Limburg.